

Procedura doręczeń w toku procesu.

Opis problemu

Procedura doręczeń w toku procesu.

W związku z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, istotnym problemem, powodującym ograniczenie prawa do sądu, będzie brak dostępności dla powodów (wierzycieli) danych dotyczących adresu dłużników. Wskazana ustawa znosi bowiem od dnia 1 stycznia 2016r. obowiązek meldunkowy oraz stanowi, iż od tego momentu dane dotyczące miejsca zamieszkania osób fizycznych nie będą gromadzone w podstawowym rejestrze PESEL. Istnieje w tym zakresie istotna różnica pomiędzy osobami fizycznymi, podlegającymi wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej, a osobami fizycznymi, nie będącymi przedsiębiorcami. O ile bowiem w przypadku tych pierwszych w postępowaniu sądowym cywilnym mamy do czynienia z fikcją doręczenia (art. 139 § 3 k.p.c.), o tyle w przypadku drugiej grupy osób fizycznych sytuacja procesowa powoda przedstawia się odmiennie. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, na powodzie ciąży obowiązek prawidłowego oznaczenia adresu pozwanego, co w przypadku niemożności jego ustalenia w oparciu o dostępne rejestry prowadzone przez organy gminy spowoduje znaczne utrudnienia w dochodzeniu roszczeń (łącznie z możliwością przedawnienia roszczenia powoda), zwiększenie kosztów z tym związanych oraz przedłużenie okresu w jakim możliwe jest uzyskanie tytułu niezbędnego do zaspokojenia.

Perspektywa ograniczonej możliwości dochodzenia roszczeń od ukrywających się dłużników wzbudza duży niepokój przedsiębiorców, w szczególności dostawców usług masowych.

Przyczyna prawna lub faktyczna

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Ustawa z dnia 24 września 2010r. o ewidencji ludności.

Rekomendacja - co należy zrobić

Stworzenie regulacji obligujących sądy do weryfikacji adresu strony w rejestrze PESEL po zaistnieniu przesłanek określonych w art. 499 pkt 4 kpc.

Proponowana zmiana ma na celu przyspieszenie dokonywania ustaleń adresowych i tym samym przyspieszenie całej procedury dochodzenia należności na drodze sądowej (zgodnie z art. 44h ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych sądy mogą odpytywać rejestr adresowy on-line). Przedłożona propozycja ma także na celu zastosowanie do wszystkich osób fizycznych tych samych mechanizmów uznawania skuteczności doręczeń w postępowaniu sądowym cywilnym, jakie już funkcjonują wobec m.in. tej grupy osób fizycznych, które podlegają, na podstawie odrębnych przepisów, wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej (art. 139 § 3 kpc) Propozycja ta pozostaje w ścisłym związku z obowiązkiem meldunkowym, o którym mowa w ustawie o ewidencji ludności, tj. powinności

ujawnienia adresu miejsca zamieszkania, w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. W perspektywie zniesienia obowiązku meldunkowego - doręczanie korespondencji dłużnikowi na adres wskazany przez niego w umowie bądź na adres wskazany w rejestrze jako ostatnie miejsce zamieszkania traktowane winno być jako doręczenie skuteczne.

Należy przy tym wskazać, iż proponowane rozwiązanie nie narusza praw tych osób, albowiem będą one mogły nadal kwestionować uznanie doręczenia za skuteczne w drodze czynności procesowych.

Procedura doręczeń w toku procesu wymaga zmian, które z jednej strony umożliwią pozwanemu obronę jego praw, ale z drugiej strony nie będą blokowały wierzycielowi szybkiego i skutecznego dochodzenia roszczeń oraz nie będą podnosiły kosztów tego postępowania. Obecne regulacje w zakresie doręczeń znacznie wydłużają procedurę sądową. Komornicy sądowi mają możliwość odpytywania bazy pesel o adres zamieszkania dłużnika, nie ma powodu by z takich samych narzędzi nie mógł skorzystać sąd po zaistnieniu przesłanek wskazanych w art. 499 pkt 4 kpc.

Źródło: [Czarna Lista Barrier w rozwoju przedsiębiorczości](#). © Konfederacja Lewiatan